

Un museu per fases

El mes de maig de 1986 el conseller de Cultura de la Generalitat valenciana presentava als mitjans d'informació el projecte de restauració i adequació del nou museu Sant Pius V, per a molts especialistes i investigadors la segona pinacoteca de l'estat espanyol pels seus fons. El conseller apareixia en aquell moment acompanyat del director general de Patrimoni, Tomàs Llorens, i del director del museu de Belles Arts, Felipe Garín Llorens ha traslladat la seua residència professional a Madrid mentre Felipe Garín, per problemes d'incompatibilitat, ha deixat el càrrec de director del Museu de Sant Pius V –erròniament en EL TEMPS publicarem com a destitució la seua marxa del Museu de Belles Arts–. D'altra banda, per la Direcció General de Cultura-Patrimoni s'han succeït els noms de Carme Alborch, Enric Cuiat i ara, Evangelina Rodríguez.

Mentre, el projecte arquitectònic iniciava la seua singladura, un projecte per al qual el 1986 ja es parlava de 2.000 milions de pessetes per la fase inicial de les obres. Un pressupost aportat entre el Ministeri de Cultura i la Generalitat valenciana. Cal recordar que el museu és de titularitat estatal, però de gestió transferida a la Generalitat valenciana. D'altra banda, el museu alberga la Reial Acadèmia de Belles Arts de Sant Carles i els seus fons. I si afegim que encara està per realitzar una catalogació exhaustiva dels fons del museu –un projecte que estaria dirigit per l'actual director del Museo del Prado, Alfonso Pérez Sánchez–, ens trobem amb una institució complexa quan no laberíntica.

La passada primavera el projecte arquitectònic del Museu de Sant Pius V veia realitzada la primera fase. Una primera etapa a manera de fase pilot sobre l'ala est de l'edifici. El projecte, obra dels arquitectes Gómez-Ferrer i Manuel Portaceli –un nom que capitalitza algunes de

les obres més significatives projectades al País Valencià– no s'ha salvat tampoc de la polèmica. Tot i així sense les controvèrsies que han afectat altres treballs com el del Teatre Romà de Sagunt, realitzat per l'arquitecte valencià i l'italià Giorgio Grassi. Les crítiques a la intervenció en el Sant Pius V han questionat des de l'actuació global en l'edifici –un edifici barroc de l'arquitecte Joan Baptista Pérez Castiel– fins a aspectes parcials de l'obra. El projecte d'una doble finestra que substituïra les finestres primitives va ser desestimat des de Madrid. En lloc d'això s'ha optat per obrir uns finestrals que imprimeixen el pati claustral un aire més racional, una vegada suprimides les balconades. D'altra banda, és un fet que

equilibri en tancar-se dos dels accessos en favor del saló d'actes. En el primitiu museu estava ocupada tant per obres de l'antiguitat clàssica com estatuària vuitcentista i contemporània. Ara, part d'aquestes escultures –obres de Benlliure, Capuz, etc.– es presenta a l'aire lliure, sense cap tipus de protecció al voltant del claustre.

Però segurament un dels enemics més irreductibles del museu siga la humitat. Una humitat que afecta greument tota la part baixa del museu i sobre la qual no s'ha pogut actuar fins ara. Segons Manuel Portaceli, fins que tota l'obra on estiga acabada no es podrà realitzar "una espècie de drenatge, que a manera de barrera actue sobre la humitat". Ara,

la col·locació dels sistemes d'il·luminació en les noves sales reformades ha afectat a l'alçada de les ales, i les ha rebaixades. Com es va poder comprovar amb l'exposició sobre la pintura barroca, on molts quadres demanaven un espai més generós. Esperem que en les sales de nova construcció aquest aspecte es podrà corregir.

D'altra banda, la ubicació del saló d'actes en la planta baixa del museu –a l'ala est– ha modificat la configuració del claustre. El claustre ha perdut el seu

mentrestant, la humitat ha començat a afectar alguns quadres del museu que han hagut de ser retirats del saló d'actes.

De moment, el museu espera la segona fase del projecte, que actuarà sobre l'antiga església –de la qual tan sols s'ha conservat alguna cosa més que la cúpula–. Una intervenció que necessita, això sí, el vist-i-plau del Ministeri de Cultura. Perquè, com diu el refrany, qui paga mana. Encara que només pague una part.

Carles Gàmez